Strategaeth Arloesi i Gymru Llywodraeth Cymru

Papur briffio a chyfle i ddylanwadu

Awst 2022

Cyflwyniad

Mae Llywodraeth Cymru wedi lansio ymgynghoriad ar ei Strategaeth Arloesi newydd i Gymru (y Strategaeth).

Nodir mai gweledigaeth y Strategaeth yw 'meithrin diwylliant arloesi bywiog mewn Cymru gryfach, decach a gwyrddach'.

Ei chenhadaeth yw i 'greu cymdeithas arloesol, gynhyrchiol, carbon isel sy'n cydnabod y terfynau sydd ar yr amgylchedd byd-eang ac sydd, o ganlyniad, yn defnyddio adnoddau mewn modd effeithlon a chymesur ac sy'n datblygu poblogaeth fedrus ac addysgedig mewn economi sy'n cynhyrchu cyfoeth ac yn cynnig cyfleoedd cyflogaeth, gan ganiatáu i bobl fanteisio ar y cyfoeth a gynhyrchir drwy sicrhau gwaith teg'.

Bydd y saith nod llesiant yn arwain agenda'r Strategaeth ac yn llywio camau gweithredu ar gyfer 'y llywodraeth, busnesau, y trydydd sector, y byd academaidd a dinasyddion i gyflawni nodau cyraeddadwy ac uchelgeisiol mewn economi llesiant'. Mae'r Strategaeth yn dilyn ymlaen o ddogfen 2013, *Strategaeth Arloesi Cymru.*

Diben y Strategaeth yw gweithredu o fewn Strategaeth Arloesi Llywodraeth y DU ei hun a map ffordd Ymchwil a Datblygu'r DU.

Pam mae hon yn bwysig i'r sector gwirfoddol?

Mae'r sector yn ymwneud â nifer di-ri o feysydd gwaith a amlinellir yn y Strategaeth. Er enghraifft, mae'r Strategaeth yn seiliedig ar flaenoriaethau a nodwyd yn y cynllun Cymru gryfach, decach a gwyrddach, a oedd yn cynnwys:

- cynnig gwaith, addysg, hyfforddiant neu gyfleoedd hunangyflogaeth i bawb o dan 25 oed
- mynd i'r afael ag anghydraddoldeb economaidd
- hyrwyddo Gwaith Teg
- cefnogi pobl â chyflwr iechyd hirdymor i weithio
- cynyddu lefelau sgiliau a chymwysterau, a symudedd y gweithlu

Mae'r sector gwirfoddol yn gwneud gwaith amhrisiadwy yn yr holl feysydd hyn. Er bod y Strategaeth yn canolbwyntio'n bennaf ar y sectorau preifat a chyhoeddus, mae'n rhaid i'r sector gwirfoddol gael cyfle i ddangos ei fod mor arloesol, os nad yn fwy arloesol, na sectorau eraill, ac i allu cyflwyno cynigion am gyllid lle y bo'n

briodol. Mae WEFO yn cyfrifo bod mwy na £500 miliwn wedi'i fuddsoddi mewn ymchwil a datblygu yng Nghymru yng nghylch diwethaf cyllid yr UE. Nawr bod y cyllid UE hwnnw wedi dod i ben, mae'n rhaid i'r sector fod yn ymwybodol o gyfleoedd cyllido i ddod yn y maes arloesedd.

Bydd llwyddiant y Strategaeth yn cael ei fesur yn erbyn amrywiaeth eang o feini prawf. Mae'r rhai canlynol yn arbennig o dyngedfennol i fudiadau'r sector gwirfoddol sy'n gweithredu yn y maes iechyd a gofal cymdeithasol:

- Canlyniadau gwell i gleifion/dinasyddion
- Profiad gwell i gleifion/dinasyddion

Mae'r Strategaeth yn trafod y 'genhadaeth am arloesedd' yn y maes iechyd a gofal cymdeithasol mewn manylder. Mae'n nodi pwysigrwydd y sector gwirfoddol, ynghyd â nodi y bydd yn targedu 'ffyrdd newydd a gwahanol o weithio' ac yn cefnogi ffyrdd gwell o 'fabwysiadu mwy o arloesedd'. Ceir llawer mwy o fanylder yn y Strategaeth nag y gellir ei gynnwys mewn papur briffio. Edrychwch ar y ddogfen lawn.

Dyma rai meini prawf eraill o bwys arbennig i'r sector:

- Defnyddio llai o ddeunyddiau crai
- Cynnydd yn ffrydiau ariannu Llywodraeth y DU i Gymru
- Mentrau/swyddi newydd
- Defnyddio adnoddau yn fwy effeithlon

Mae'r rhan helaeth o'r Strategaeth yn canolbwyntio ar fynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd, gan gynnwys arloesedd bosibl yn y system drafnidiaeth, a phwysigrwydd yr economi gylchol, gweithio'n ddigidol a newidiadau i brosesau caffael. Mae cynyddu gwydnwch Cymru yn thema ganolog hefyd, ynghyd â chydraddoldeb ac amrywiaeth a chymunedau cydlynus.

Fel y nodwyd ynghynt, mae'n amhosibl i'r papur briffio hwn gynnwys lefel y manylder sydd yn y Strategaeth lawn. Gallwch ei darllen yn ei chyfanrwydd yma.

Yr ymgynghoriad

Mae Llywodraeth Cymru yn ymgynghori ar y Strategaeth nawr. Bydd CGGC yn ymateb i'r ymgynghoriad hwn, a hoffem glywed gan gymaint â phosibl o leisiau'r sector i'w cynnwys o bosibl yn ein hymateb. Mae'r sector gwirfoddol yn hanfodol i lwyddiant neu fethiant y Strategaeth. Po fwyaf o leisiau y byddwn yn eu clywed, mwya'n byd y gall ein hymateb ddylanwadu ar y gwaith, ac mae hwn yn bolisi pwysig i ni ddylanwadu arno.

Er mwyn casglu safbwyntiau'r sector, rydym wedi datblygu arolwg sy'n seiliedig ar yr ymgynghoriad. Gallwch ei weld yma. Edrychwch arno os gwelwch yn dda.

Noder nad oes angen ateb yr holl gwestiynau; mae croeso i chi ateb cymaint neu gyn lleied ag y dymunwch.

Bydd yr arolwg hwn yn cau ddydd Gwener 16 Medi 2022.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau, cysylltwch â Swyddog Polisi CGGC, David Cook, ar dcook@wcva.cymru.